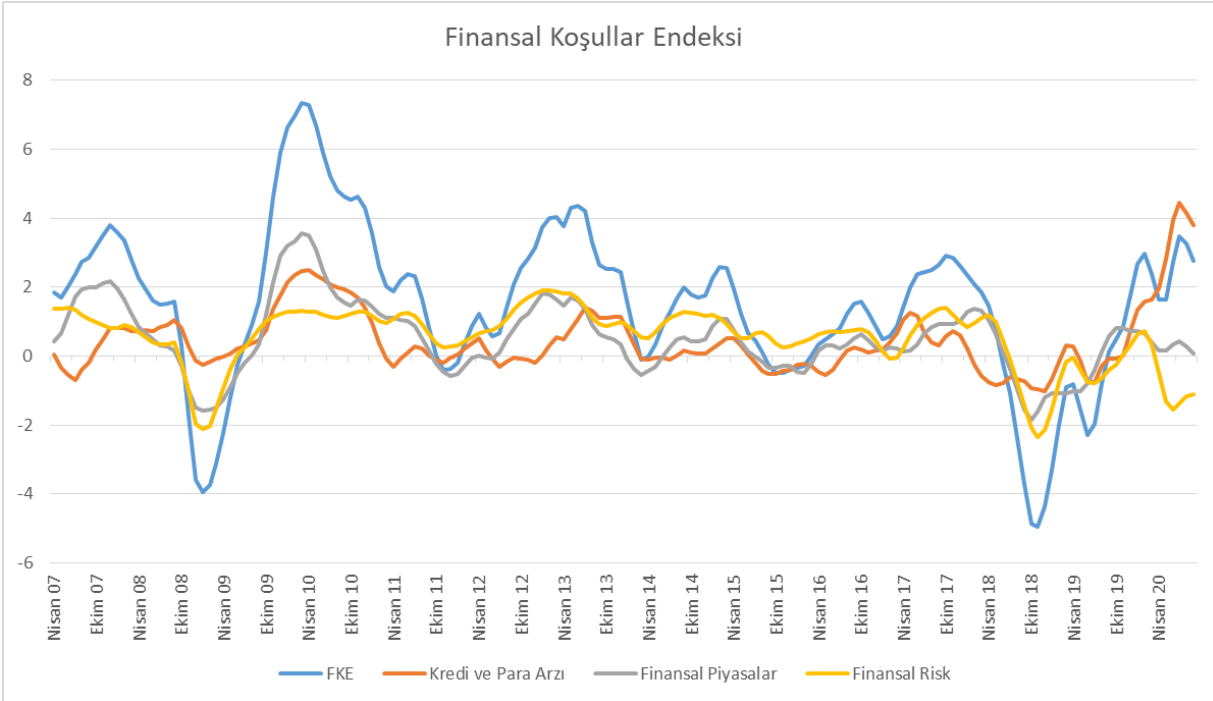

FİNANSAL KOŞULLAR ENDEKSİ – MART 2021

Özlem Derici Şengül - Barış Soybilgen

Geçen yılın Ağustos ayından itibaren nispi bir sıkılaşmaya işaret eden Finansal Koşullar Endeksi'nin Mart ayında Şubat ayındaki 1.19 seviyesinden 0.98 seviyesine gerilediğini gördük. Hatırlatmak gerekirse Finansal Koşullar Endeksi (FKE), kredi ve para arzı, finansal piyasalar ve finansal risk olmak üzere 3 alt endeksten oluşuyor ve endekste 0 ile artı 2 arası seviye finansal koşullarla ilgili nötr görünüme, artı 2'nin üzeri finansal koşulların gevşek olduğuna, 0'ın aşağısı finansal koşulların sıkı olduğuna işaret ediyor. TCMB'nin Mart ayında gerçekleştirdiği faiz artırımını bir miktar sıkılaşmaya neden olsa da ardından gelen TCMB Başkanı değişimi ve finansal piyasalardaki dalgalanma bu sıkılaştırmanın etkisini kısmen bertaraf etmiş durumda. Buna karşılık reel tüketici kredileri ve para arzındaki düşüş Mart ayında FKE'yi oluşturan 3 alt endeksten kredi ve para arzı endeksinde düşüşe neden oldu. Şubat ayında %19.8 olan reel tüketici kredileri büyümesinin %16.6'ya gerilemesi, reel M1 ve M3 büyümesinin sırayla %31.7 ve %9.85'ten %25.15 ve %9.43'e gerilemesi finansal koşullardaki sıkılaşmanın ardındaki en önemli unsurlar. Öte yandan BIST'teki yıllık reel %34.75'lik artış USDTRY'deki yıldan yıla %21.2 yükselişe rağmen FKE'nin alt endekslerinden Finansal Piyasalar endeksinin FKE'ye yukarı yönde katkıda bulunmasına neden oldu. 5 yıl vadeli CDS ve 3 aylık kur volatilitésinden oluşan finansal risk alt endeksi ise Mart ayında CDS'lerdeki ve oynaklıktaki artış nedeniyle hafif de olsa finansal koşulların sıkılaşmasına katkıda bulundu. Önümüzdeki dönemde kredi ve para arzı koşullarının finansal koşullarda sıkılaşmaya katkıda bulunmaya devam etmesini, piyasada volatilitenin ve Lira'da nominal değer kaybının da finansal koşullarda daha fazla sıkılaşmayı beraberinde getirebileceğini düşünüyoruz.

FKE nedir?

CEFIS NOTLARI

İstanbul Bilgi Üniversitesi
FİNANSAL UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Finansal koşullar bir ekonomide faiz, kur, varlık fiyatları ve kredi koşulları gibi finansal değişkenlerin iktisadi faaliyet üzerinde ne ölçüde kısıtlayıcı veya destekleyici olduğunu gösteren kavramdır ([Kara ve ark., 2016](#)). Finansal koşullar endeksi (FKE) ise finansal koşulları oluşturan değişkenleri kolay bir biçimde takip etmeye ve değerlendirmeye yarayan, CEFIS tarafından finansal koşullara etki edeceği düşünülen 11 değişkenin ağırlıklarının bir faktör modeli yardımıyla belirlendiği bir endekstir. Endeks kredi ve para arzı, finansal piyasalar ve finansal risk olmak üzere 3 alt endeksten oluşuyor ve endekste 0 ile 2 arası seviye finansal koşullarla ilgili nötr görünüme, artı 2'nin üzeri finansal koşulların gevşek olduğuna, 0'ın aşağısı finansal koşulların sıkı olduğuna işaret ediyor. İnteraktif FKE endeksimize <https://chart-studio.plotly.com/~Soybilgen/1/#/> adresinden ulaşabilirsiniz.

